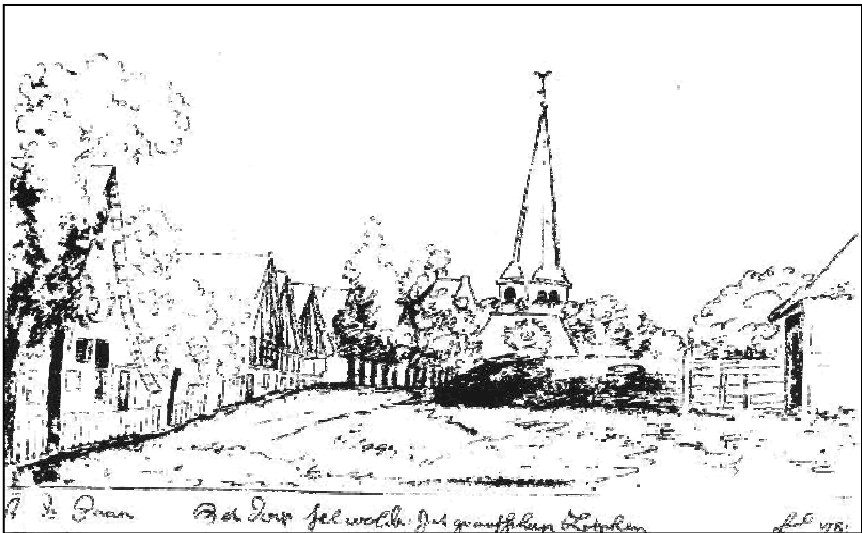

Bulletin heemkundige vereniging *Old Sillevold*

| Jaargang 15 — Voorjaar 2012

Heemkundige vereniging
Old Sillevold

Op de voorzijde: Wapen van Wisch op de toegangspoort naar het kasteel.

Op de achterzijde: Laan van Wisch 2.

Inhoud	
Voorwoord	4
Een wandeling door het park van het Huis Wisch Bernard Dorrestijn	6
Sillevoldse mensen (2) De mensen van Velds in de Lichtenberg Bernard Dorrestijn	11
Zorgen voor de oude dag (1750-1850) (deel II) Frans Winkels, Tiel	27
Tot sierraad aan den autaar Een schenking uit 1842 van Wilhelmina Roes (1806-1867) aan de St.Mauritius-parochie te Silvolde Harry Kolks, Hernen	32
Activiteitenkalender	38

Voorwoord.

In de laatste maanden zijn ons ontvallen de heren ds. Pelgrom van Lent te Varrseveld en Leo Wolters te Silvolde. Beiden waren vanaf het eertste uur lid van onze vereniging, eerstgenoemde tevens een aantal jaren lid van het bestuur. Ds. Van Lent was gedurende een reeks van jaren voorganger van de Afdeling Varrseveld van de Nederlandse Protestanten Bond. Leo Wolters was actief in de Silvoldse gemeenschap en onderwijzer aan de Katholieke Basisschool te Zieuwent.

Het verenigingsjaar 2011-2012 zit er inmiddels al weer bijna op. Het was weer een jaar waarin van alles en nog wat aan de orde kwam. Zo waren er avonden met een lezing van de heren Frits Laarman en Harry Massop. Beide interessante presentaties over het verre verleden. En dan was er ook een soosavond met het wegwijs-verhaal van Gerard Bruil inzake het archiefonderzoek en de avonden met de filmen van Theo van der Lee, Anny Raben en Willy Wiendels over Hans ten Have, Jan Huls en pastor Morsink. Tot onze spijt was het geluid bij de filmen niet altijd optimaal, maar daar hopen we door de aanschaf van een nieuwe geluidsinstallatie verbetering in aan te brengen. We kunnen namelijk al wel verklappen dat er nog veel meer filmen van ons drietal op de plank liggen.

Op 13 juni a.s. willen we onze gebruikelijke zomeravondactiviteit houden met een wandeling door het park rondom kasteel Wisch en een gezellige nazit in het Schuttersgebouw te Silvolde, alwaar we ook een korte Algemene Vergadering willen houden, terwille van de noodzakelijke aanvulling van het bestuur. We hopen op veler aanwezigheid op 13 juni.

In het vorige Bulletin maakten we melding van de officiële ingebruikname van het Begraafplaatsproject van Old Sillevold op de R.K. Begraafplaats aan de Prins Bernhardstraat. We merken op dat er brede waardering bestaat voor ons initiatief om bijzondere grafornamenten voor de toekomst veilig te stellen. Intussen bezocht T.V. Gelderland afgelopen winter met een andere insteek dan wij de begraafplaatsen van Terborg en Silvolde. In het kader van de T.V.-serie 'Een ode aan onze doden' bezocht men de graven van inwoners van onze plaatsen die sterk tot de verbeelding van de gemeenschap spreken en werd hun levensverhaal verteld. Zo stond men op de begraafplaats aan de Prins Bernhardstraat stil bij de grafmonumenten van Hugo Jaartsveld, Joop Buiting, pastor Theo Sloot en vader en zoon Wolters en in Terborg bij die van baron J.A.H.F.C. van Nagel van Wisch en de heer Stef Kaak. De reportage sluit af met een korte blik op ons Begraafplaatsproject.

Voor geïnteresseerden: de reportage is nog te zien op Omroep Gelderland, Uitzending Gemist.

Als Old Sillevold hebben we meerdere malen de noodklok geluid inzake de deplorabele toestand waarin zowel de Anemonekuil als de Beltermansmolen, beide gemeente-eigendom, verkeerden. De molen mag vanwege de slechte toestand van de wieken enz. zelfs niet meer draaien! De gemeente schoof het noodzakelijke onderhoud echter steeds maar voor zich uit, maar nu daagt er toch weer hoop! Deze winter is er dan toch eindelijk groot onderhoud aan de Anemonenkuil gepleegd en is aan de Molenstichting i.o. beloofd dat de onderhoudswerkzaamheden aan de molen in het tweede kwartaal van dit jaar zullen starten!

Tot slot nog even een paar opmerkingen over de herdenking van de Tweede Wereldoorlog en de Bevrijding. De grote herdenking en viering vindt altijd op 4 en 5 mei plaats, maar we weten allemaal dat de werkelijke bevrijding een tijdsbestek van maanden en weken heeft beslagen.

Zo werden wij in Silvolde op vrijdag 30 en zaterdag 31 maart 1945 bevrijd. De ouderen onder ons zullen daar dit jaar op die dagen misschien nog weer eens speciaal aan gedacht hebben.

Dit jaar 'viel' 30 maart namelijk ook nog eens op een vrijdag, en evenzo 31 maart op zaterdag.

Dat was niet voor 't eerst zo, maar evenwel toch wel boeiend om bij stil te staan!

We eindigden met een groet van het bestuur en redactie!

Bulletin is een uitgave van de Heemkundige vereniging

Old Sillevold

en verschijnt tweemaal per jaar.

Jaargang 15 - Voorjaar 2012

Redactieadres:

André Tangelder
Prins Willem Alexanderstr. 5
7064 GH Silvolde
tel. 0315-32 75 90
Email:
info@oldsillevold.nl

Internet:

<http://www.oldsillevold.nl>

**Samenstelling
en vormgeving:**

Willy Dieker

© 2012

Heemkundige vereniging
Old Sillevold

Overname van bijdragen is toegestaan na toestemming van de redactie met bronvermelding.

De inhoud van de opgenomen artikelen valt onder de verantwoordelijkheid van de auteurs.

Losse nummers € 3,50 per stuk

ISSN 1569-1365

Een wandeling door het park van het Huis Wisch

Bernard Dorrestijn

De wandeling begint bij de omstreks 1990 prachtig gerestaureerde Protestantse kerk van Terborg.

Tot 1880 stond hier op het gazon nog het oude stadhuis van Terborg annex kanselarij van de heerlijkheid Wisch, allemaal voltooid verleden tijd!

Al snel bevinden we ons bij de smeedijzeren toegangspoort aan het begin van de laan richting het kasteel. De poort dateert uit plusminus 1916 en is een ontwerp van de Terborgse architect Rudolf Willem Johan van Wezel (1889-1943). De maker is smid Theodorus Albertus Leijzer (1864-1936), Hoofdstraat 40. Dochter Johanna Elisabeth van 1904 vertelde me dat Jonkheer Wigbold Albert Willem van Schuijlenburch op een stoel in de smederij zat toen haar vader de pieken van het hekwerk aan het smeden was. Het valt te veronderstellen dat smid Leijzer toen ook de wapens op de beide hekken vervaardigd heeft. Het wapen met de twee gaande leeuwen in het rood, werd in 1317 door Hendrik van Wisch overgenomen van zijn echtgenote, Elisabeth van Hernen. In 1989 onderging het hekwerk een grondige

restauratie bij het Landbouwmechanisatiebedrijf Tangelder te Silvolde.

Onder het bladerdak van de kastanjes wandelen we in de richting van het kasteel. Als een zwaan ligt het witte Huis Wisch daar te slapen achter het grote, ellipsvormige gazon....

Het hoofdegebouw rechts stamt waarschijnlijk uit het jaar 1648, getuige de vermelding van dit jaartal op de naar het gazon gekeerde muur. De haaks op het hoofdegebouw gesitueerde, 90 meter lange dienstvleugel dateert uit omstreeks 1700. Kaarten uit omstreeks 1660-1670 geven hier namelijk nog een heel andere bebouwing te zien, terwijl de huidige vleugel al wel is ingetekend op kaart nr.1 van het 'Lagerbuch die Hoheit und Burg, 1723' (Archief heren van Wisch, Gelders Archief, Arnhem).

Op 12 en 29 oktober 1944 werd het Huis door bombardementen getroffen. Bij de eerste beschieting verloor Jonkheer R.F.A.A.W.L. van Schuijlenburch het leven; na de tweede aanval bleef het Huis jarenlang als een bouwval liggen. Gelukkig daagde er in de jaren vijftig uit-

Toegangspoort Huis Wisch.

komst en verrees het Huis weer in vooroorlogse luister. Weliswaar werd het hoofdgebouw aan de noordkant enkele meters ingekort, echter zonder noemenswaardig nadeel voor het totaal.

Het park van het Huis Wisch is niet wat men noemt 'een siertuin', maar een wandeling langs en om het Huis, gazons, paddestoelen, bomen en boomgroepen, met daar-bij steeds het zicht op het Huis,

heeft - voor wie er oog voor heeft - veel bekoorlijks.

Men kan kiezen tussen een korte wandeling om het kasteel, of een langere rond de Molenkolk en Grote Gracht, om dan bij de Kleine Gracht weer op de korte wandeling aan te sluiten.

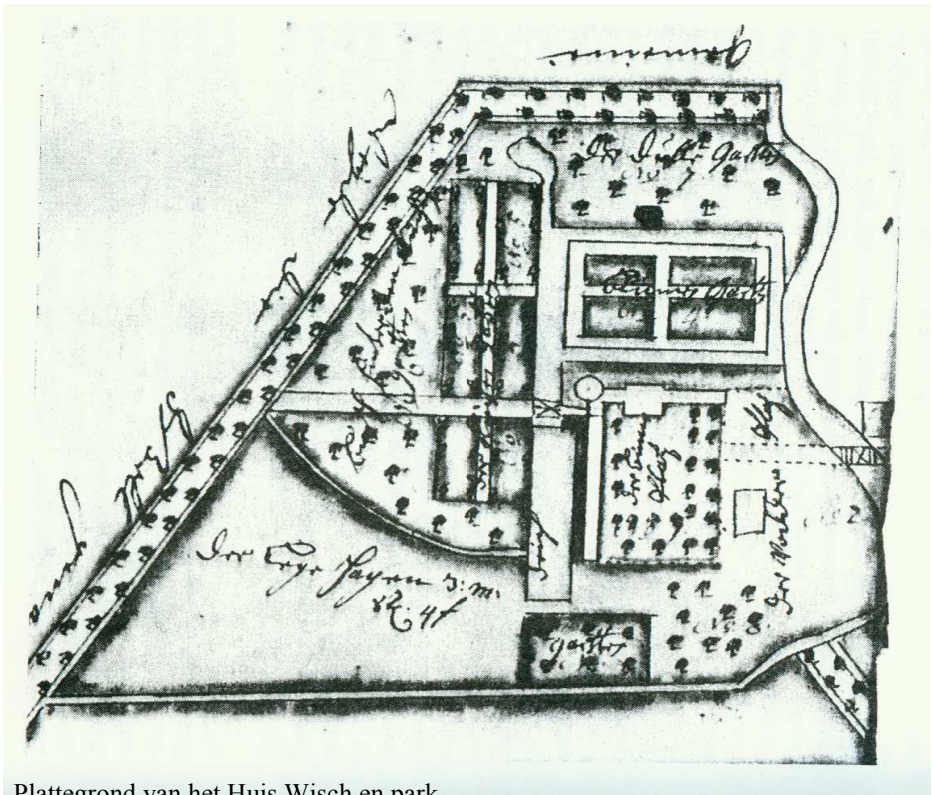
Wij kiezen voor de grote wandeling van ongeveer een kilometer. Al snel zijn we bij de brug over de Molenkolk. Het valt te veronderstellen dat

in deze omgeving de watermolen heeft gestaan waarvan in 1207 en 1518 gesproken wordt; waarom zou anders de naam Molenkolk zo hardnekkig stand gehouden hebben?

We wandelen aan de westzijde om de Molenkolk en de er mee in verbinding staande Grote Gracht. Ongeveer een eeuw geleden is hier het park aan de westzijde vergroot met

een punt van de Terborgse IJsselweiden.

Op de plek van het gazon tussen de Grote Gracht en het kasteel bevonden zich in 1723 volgens het 'Lagerbuch' vier rechthoekige 'blumengarten', ter grootte van 464 roeden (ongeveer 0.66 hectare), maar die 'blumengarten' hebben reeds lang geleden plaats gemaakt voor het gazon.

Plattegrond van het Huis Wisch en park.

Uit Archief heren van Wisch, inv.nr. 27: Lagerbuch die Hoheit und Burg, 1723, fol. 1

Het is niet bekend wanneer de Frans aandoende stijl van het park voor de min of meer Engelse landschapsstijl van thans heeft plaats gemaakt. Men zie bijvoorbeeld de sierlijke vormen van de Grote Gracht.

De rode kastanje op het gazon nabij de Grote Gracht is een geschenk van het Terborgs Mannenkoor 'Arti Sacrum' aan het echtpaar Vegelin van Claerbergen-Van Schuijlenburch, bij gelegenheid van de geboorte van hun jongste zoon in 1968.

We zetten onze wandeling voort op de IJsseldijk, de waterkering die het landgoed aan de zuidwestkant markeert, waarna we over het ter plekke aanwezige bruggetje weer richting kasteel lopen. Deze aanplant van Amerikaanse eiken, zomereiken en beuken dateert uit omstreeks 1880 en is grotendeels gesitueerd op het terrein van de vroegere 'küchergarten', samen 1 morgen en 66 roeden(ongeveer 0.95 hectare) groot.

We arriveren bij de Kleine Gracht aan de zuidkant van het Huis en

Huis en park Wisch, circa 1960

---

wandelen over het pad aan de zuidzijde langs de gracht. Tussen het pad en de gracht staat de dikste geregistreerde zwarte walnoot (*Juglans nigra*) van ons land. Deze uit 1750 stammende Amerikaanse noteboom heeft een omtrek van 470 centimeter en is 21 meter hoog. In de windvaan op de ronde hoektoren valt te lezen: N.v.W. 1823. Dat herinnert ons aan de familie Van Nagell van Wisch die hier van 1772 tot 1849 resideerde.

In de windvaan op de vierkante toren ontwaren we de wolfshaken uit het wapen van de familie Van Schuijlenburch, sinds 1853 eigenaars en bewoners van het huis Wisch. De windvaan is een schepping van de smid Hendrik Christoffer Wormmeester en/of zijn zoon Johan Gerrit Wormmeester, Silvoldseweg, Terborg.

Via een poort in de tuinmuur komen we aan de oostzijde van het Huis, vanwaar we om het voorplein en het gazon weer naar ons vertrekpunt wandelen.

Vele jaren sierden twee lindebomen het voorplein, maar ze werden een gevaar voor het Huis, reden waarom ze in 1991 het veld hebben moeten ruimen. Gezien de jaarringen zijn ze ongeveer 220 jaar geworden. Ze zouden dan nog ge-

plant kunnen zijn door de familie Van Steengracht, eigenaars van Wisch tot 1772, maar ook planting door de familie Van Nagell, eigenaars vanaf 1772, is mogelijk.

De zonnwijzer midden op het gazon is een geschenk van de inwoners van Terborg aan het kasteelvrouw uit het begin van de vorige eeuw: Freiherin Ines Eleonora Olga Magdalena Margeretha von Budenbrock Hetttersdorf, de eerste echtgenote van Jonkheer Wigbold Albert Willem van Schuijlenburch. De kasteelvrouw beoefende natuurgeneeswijzen, reden waarom de burgerij haar met een geschenk vereerde.

We begeven ons weer richting de toegangspoort en werpen nog even een blik op de uit 1916 stammende dienstwoning van de familie Van Schuijlenburch van Wisch, waarmee de S en de W op de voorgevel verklaard zijn.

Vanuit een oase van rust treden we weer in het bruisende leven van de Hoofdstraat van Terborg. In beide is het goed toeven. Laten we het zo houden!

Met dank aan:

Jhr. L.P.H. Vegelin van Claerbergen Sr.

Sillevoldse mensen (2)

De mensen van Velds in de Lichtenberg

Bernard Dorrestijn

De boerderijen Velds en Wessels maakten vanouds het hoofdbestanddeel uit van het goederenbezit van het Huis en de Heerlijkheid Lichtenberg. In deze bijdrage bepalen we ons bij de boerderij(en) Velds en de bewoners ervan.

We spreken tegenwoordig meestal van 'Vels', maar 'Velds' heeft oudere papieren. Lange tijd heeft een zekere familie Te Velde op de boerderij gewoond. De naam van de familie en boerderij hebben stellig met elkaar van doen, maar wat is nog lang geen uitgemaakte zaak. Was het de familie Velds die die naam aan de boerderij 'gaf' of is het juist andersom? Hoorde er vanouds veel veldgrond bij de boerderij en ging ze daarom als vanzelf Velds heten? En werden de bewoners daarom Te Velde of Velds genoemd?

Hoe dan ook, de boerderij was steeds eigendom van de adellijke bewoners van het Huis Lichtenberg. Huis en Heerlijkheid Lichtenberg waren achtereenvolgens gedurende kortere of langere tijd in het bezit van de families Van Wisch, Van der Hoeven, Van Laar, Van

Heeckeren van Kell en Ten Brinck. Velds 'verhuisde' steeds van ene naar de andere eigenaar mee.

In de loop der jaren is het oude goed in vier of vijf huizen opgedeeld. We noemen het oorspronkelijke goed Velds-N; de afsplitsingen krijgen afgeleide benamingen.

Velds-N

Was gelegen tussen de tegenwoordige adressen Lange Dijk 3 en Lange Dijk 5.

Volgens het verpondingskohier van 1645 bestaat de 'Veltsstede' in die tijd uit 5 mergen bouwland onder Silvolde en 6 mergen weideland onder Lichtenberg. Dat is samen circa tien ha. Bewoner en pachter in 1645 is een zekere Jan then Velde.

In 1748 worden Derck (Hendrik?) en Sweerken Vels als bewoners-pachters genoemd.

In 1758 zijn Jan Tuenten en Mechtelt Vels bewoners-pachters. In 1788 doet de weduwe van Derk Hendrik te Velde de pacht over aan (zoon?) Hendrik Jan te Velde.

In 1803 verkopen de Van Heeckerens het goed aan Maurits ten Brink.

Uit: Huisnummerkaart Wisch, met iets boven het midden de adressen Lange Dijk 3, 5, 7, 9. 't Veldsdiëksken loopt van nr. 3 naar boven.

In 1823 vertrekken Hendrik Jan te Velde en Jantje Keijzer naar Megchelen.

Ze verkopen dan hun meubilaire goederen voor F 700,- aan hun zoon Reinder (of Reinier) te Velde. In 1829 staan als pachters/bewoners van Velds te boek: Reinder te Velde (28-2-1794/19-12-1875, z.v. Hendrik Jan te Velde en Jantje Keijzer Wisch) en Christina te Boeckhorst (23-8-1798/24-1-1856, d.v. Gerhard te Boeckhorst en Joanna Kemperman, Millingen-Pruissen). Huw.: 20-5-1824, Wisch.

In 1831 gaat Maurits ten Brinck over tot de publieke veiling van de Lichtenbergse goederen.

Op 16 juni 1831 worden Frederik Groot Nibbelink en Sandrina (ook wel: Zandrina of Xandrina) Jansen te Varsseveld eigenaar van de boerderij Velds, bestaande uit het 'getimmerte', een gedeelte van de gronden tussen de huisplaats en het Silvoldse Veld en enkele stukken bouwland in het Silvoldse Veld; in totaal circa 15 ha. Onder het 'getimmerte' moeten we waarschijnlijk verstaan: de boerderij met een landbouwschuur, samen staande op: Lichtenberg, Sectie D, nr 68, groot 0.41.00 ha.

Op Sint Peter (22 februari) 1834

lopen de pachtjaren van Reinder te Velde af en arriveren de nieuwe eigenaren: Frederik Groot Nibbelink (25-9-1768/7-4-1834) en Sandrina Jansen (31-1-1774/25-4-1851) alsmede zoon Gerrit Jan (14-3-1802) en dochter Antonia (26-7-1821). Boer Frederik Groot Nibbelink overlijdt reeds op 7 april 1834; hij heeft derhalve slechts enkele weken op Velds gewoond.

De Te Veldes waren R.K., de vestiging van de Groot Nibbelinks luidde een eeuw Protestants leven op Velds in, dit met de leefwijze en gebruiken van dien.

Met Gerrit Jan Groot Nibbelink (14-3-1802) is in dit verband nog iets speciaals aan de hand. Hij sympathiseert n.l. met dominee Hendrik de Cock te Ulrum, provincie Groningen, een predikant die - in tegenstelling met veel van zijn collega's - de oude leer der Reformatie predikt. Dat lijdt in Ulrum tot een afsplitsing van de Nederlandse Hervormde Kerk en de vorming van een Christelijk Afgescheiden Kerk, later Christelijk Gereformeerde Kerk genoemd.

De 'Afscheiding' grijpt ook in Varsseveld en omgeving om zich heen; circa 40 families zeggen hun lidmaatschap van de N.H. Kerk op, o.a. ook de alleengaande Gerrit Jan

---

Groot Nibbelink van Velds-Silvolde. In de jaren 1835-1837 sticht men een eigen gemeente en in 1842 bouwt men een kerkje op het land van boer Colenbrander van de Keurhorst te Sinderen, een handeling waardoor de aanduiding Keurhorsterkerk een begrip wordt. Het gaat er in de nieuwe gemeente democratisch aan toe. De 'manslidmaten' komen geregeld 'op de Keurhorst' in vergadering bijeen en in die vergaderingen worden alle gemeentezaken besproken en bij meerderheid van stemmen beslist. Het gemeentelid Gerrit Jan Groot Nibbelink van Velds treedt als secretaris op. Thuisgekomen van de vergadering schrijft hij het verslag van het besprokene netjes in het notulenboek op. Ik stel me zo voor dat hij het boek vervolgens behoedzaam in het grote kabinet heeft opgeborgen. Op de dag van de nieuwe vergadering opende hij de kastdeuren weer en nam hij 't notulenboek mee en las hij aldaar 't verslag van de vorige vergadering weer voor. Na een aantal jaren komt Gerrit Jan Groot Nibbelink echter in een - voor hem - vervelende situatie terecht. Er steekt n.l. een andere wind op in de Christelijk Gereformeerde Kerken; de gemeentevergadering met beslissingsbevoegdheid

wordt met de benaming 'independentisme' aan de kant gezet! De besluitvorming, wordt een kerkenraadsaangelegenheid, dus van de dominee met de ouderlingen en diakenen. Zo ook bij de Keurhorsterkerk. Gerrit Jan Groot Nibbelink van Velds verdedigt de bestaande gang van zaken nog met verve, maar hij moet het onderspit delven... en draagt het notulenboek netjes aan de kerkenraad af. Hoelang hij 's zondags de gang naar de Keurhorsterkerk nog maakt is niet bekend, feit is dat hij omstreeks 1860 gewoon naar de N.H. kerk te Silvolde gaat...

De 'notulen van Gerrit Jan' zijn altijd goed bewaard; sinds enkele jaren berusten ze bij het Erfgoedcentrum in Doetinchem.

In de Legger van het Kadaster wordt zowel in 1842 als 1852 melding gemaakt van afbraak en herbouw op perceel D 68. Aangezien de administratie van het Kadaster meestal enkele jaren achterliep kunnen we deze activiteiten gevoeglijk in 1840 en 1850 plaatsen. Alles wijst erop dat Velds-N in 1840 is afgebroken en iets zuidwestelijker weer is opgebouwd.

Antonia Groot Nibbelink trouwt op 4-2-1847 met Harmanus Lief-tink, geb. 26-5-1822, z.v. Hendrik

---

Lieftink en Berendjen Westerveld op de boerderij Lieftink te Silvolde. Harmanus en Antonia worden omstreeks 1850 boer en boerin op Velds-N. Hun kinderen zijn:

Sandrina Hendrika (25-4-1847), Berendina Frederika (9-8-1850), Johanna Frederika (29-9-1853) en Christina Wilhelmina (20-12-1855). Omstreeks 1850 wordt de zuidelijk gelegen schuur tot woning (Velds-Z) omgebouwd, waarna Sandrina Groot Nibbelink-Jansen en zoon Gerrit Jan er gaan wonen. Een beschrijving van Velds-Z volgt aan 't eind van deze bijdrage, pag.21.

Op Velds-N vindt in 1857 een belangrijke verandering plaats. De familie Lieftink-Groot Nibbelink vertrekt naar de boerderij Perenbos (of Peernbos) in de Slangenburg, Ambt Doetinchem.

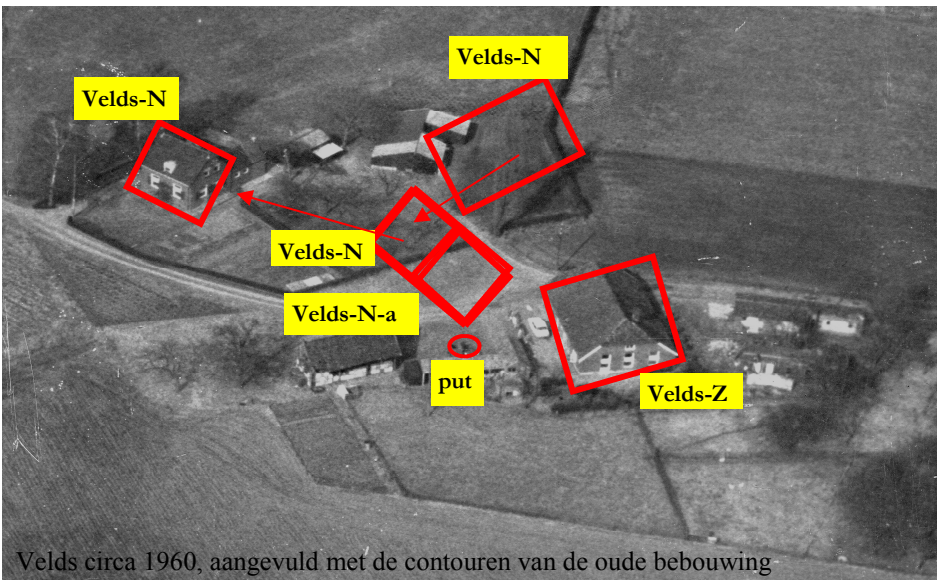
De volgende bewoners op Velds-N zijn: Willem Hofs (22-7-1828) en zijn zusters Theodora Wilhelmina (1-7-1834) en Johanna Berendina (8-10-1840). Zij huren de boerderij van de familie Groot Nibbelink van 1857 tot 1871. In die tijd is het bij hen een komen en gaan van personeelsleden. In de bevolkingsregisters uit die tijd staan alle 'knechten' en 'meiden' uit die veertien jaar genoteerd. Een interessante lijst! Op 20-2-1871 vertrekken

Willem Hofs en zijn zusters naar de gemeente Hengelo (G).

Hun opvolgers in 1871 zijn: Berend Willem Vrieselaar (9-2-1846, z.v. Gerhardus Lambertus Vrieselaar en Johanna Geertruid Westerveld) en Hendrika Vossers (16-8-1846, d.v. Reind Vossers en Johanna Berendina Vink op de Kleine Nottel). Geboren worden dan de kinderen: Gradus Lambertus (1-1-1872), Johanna Geertruida (4-3-1874), Gerhardus Engelbertus (14-3-1877) en Reinetta Dina (5-9-1879).

In 1881 vertrekt de familie naar 't Rouweslagskempken, tegenwoordig adres: Lange Dijk 4, Silvolde. Daar worden nog geboren: Jan Hendrik (29-2-1882) en Berendina Johanna Gesina (24-1-1885).

Gelijktijdig met het vertrek van de familie Vrieselaar wordt Velds-N in twee woningen-opgedeeld. Het noordelijke deel blijven we Velds-N noemen, het zuidelijke deel duiden we als Velds-N-a aan. De beschrijving van Velds-N-a volgt op pag.19 In 1881 arriveren op Velds-N: Berend Konink (14-3-1843/4-8-1915, z.v. Harmanus Konink en Jacoba Haank) en Willemina Johanna Grotenhuis (28-10-1847/2-9-1915, d.v. Derk Jan Grotenhuis en Hendrika ter Heurne). Huw.: 15-11-1874, Wisch.

Velds circa 1960, aangevuld met de contouren van de oude bebouwing

Velds circa 1960

Hun dochter, Hermina Jacoba Konink, (10-6-1875/25-9-1945) trouwt op 3-3-1904 met Jan Willem Bruil (25-2-1866/22-7-1946, z.v. Hendrik Jan Cornelis Bruil en Johanna Antonetta Aalbers, Ambt Doetinchem). Bruil is boer en schoenmaker. In 1908 koopt het echtpaar Konink de boerderij van de familie Klomp-Groot Nibbelink. In 1915 worden Jan Willem Bruil en Hermina Jacoba Konink hoofdbewoners van Velds-N. De schoenmakerswerkplaats bevindt zich op ongeveer de plek van de vroegere boerderij.

In 1926 verkoopt het echtpaar Bruil-Konink Velds-N aan de varkenshandelaar Franziscus Josephus Wolbring te Bontebrug. De heer Wolbring, oftewel 'Poggen Mozes' blijft aan de Bontebrug wonen en verhuurt de woning en de grond aan de Bruils.

Franziscus Josephus Wolbring doet op een bepaalde dag een zeer onprettige ervaring op. Een Silvoldse jongen leeft in de veronderstelling dat hij met zijn moeder op stap wil, dit geheel tegen de zin van de jongeman. Als Wolbring een keer op 't Velsdieksken loopt wordt hij door de jongen aangevallen en met een mes bewerkt... Wolbring overleeft het gevecht!

Franziscus Josephus Wolbring verkoopt Velds-N op 7-3-1934 aan Bernardus Adrianus Tangelder van Tangelder 'In de Wei', Oude Dinxperloseweg, Silvolde. De Bruils blijven er dan vooreerst nog wonen, dit tot 7-12-1936, de dag waarop ze naar de andere helft van de woning, Velds-N-a, verhuizen.

Op 7-12-1936 arriveren vanuit Westendorp op Velds-N: Bernardus Adolf ter Heurne (8-5-1879) en zijn echtgenote Johanna Berendsen (26-1-1901, Eckamp-Düsseldorf), dit vergezeld van de kinderen Hendrika Aleida (9-1-1908), Gerrit Bernard (25-12-1909) en Johannes Adolf (1-9-1930). De oudste twee stammen uit Bernardus' eerste huwelijk en vliegen al spoedig uit. Bernard ter Heurne heeft een normaal postuur, Hanneken is nogal klein van stuk. Bernard is werkzaam op de ijzergieterij Vulcaansoord en staat bekend om zijn breedsprakigheid, reden waarom de goegemeente hem als 'Dominee van Velds' aanduidt. Hoogstwaarschijnlijk is Johanna (Hanneken) Berendsen een afstammeling van een Achterhoeks gezin dat eind 19e eeuw naar de 'Rührpot' emigreerde. Hanneken woonde in haar jonge jaren misschien ook een tijd in Homberg, of was er althans ooit goed bekend.

Toen ze er later nog weer eens kwam zei ze nadien: "Ich kenne mir Homberg jah garnicht mehr"! Hanneken is de Duitse sprache haar hele leven trouw gebleven! Ter Heurne zei altijd: "Hanneken, mien tuutjen, is 't zunneken in huus!" Maar in 't Westendorp was er ook een periode dat ze erg stil voor zich uit zat te staren... Op een keer vroeg Bernard haar wat er toch wel aan de hand was, waarop ze antwoordde dat ze zo graag 'un jungskén' wou hebben. "En", zei Bernard "wi-j hebt t'r un besten pöter van gekregen!"

Op Velds wonend maakte Bernard z'n dagelijkse gang naar Vulcaansoord en verbouwde hij rondom zijn huis de nodige aardappelen en groenten. En als hij dan zo aan het tuinieren is loopt Hanneken meestal om hem heen te dartelen... Bernard: "Wat doe-j now weer, i-j loopt met ow plarkpeute mien slabeddeken plat!"

Op 10 mei 1948 's middags om vier uur ontlaadt zich een hevige onweersbui boven Velds; het hemelvuur slaat toe en de dubbele woning, Velds-N en Velds-N-a, staat binnen de kortste keren in brand. Maar weinig kan gered worden.

De familie Ter Heurne vindt dan eerst onderdak bij buurvrouw Jan-

sen-Beernink en daarna in de - door de gemeente Wisch bewoonbaar gemaakte - gewezen schoenmakerswerkplaats van Bruil.

Op een mooie zondagmiddag liep ik eens met m'n neven uit Lathum en Zevenaar naar de Ter Heurnes in het schoenmakersschuurtje en binnen de korste keren zat de Dominee van Velds op zijn bekende praatstoel. We waren nog maar jongens en de spreker wist ons die middag maar matig te boeien... Na een poosje viel een van ons in slaap... , waarop de andere twee zich stilletjes uit de voeten maakten... Na enige tijd voegde nummer drie zich weer bij hen...

Bernardus Adolf te Heurne is in april 1955 in de schoenmakerswerkplaats op Velds overleden.

'k Herinner me nog dat ik op de dag van de begrafenis de lijkwagen door 't Velsdieksken richting dorp zag rijden. 't Valt te veronderstellen dat Jansen Ei de koetsier was. Het was maar een kleine stoet...

Vanaf circa 1960 woonden Hanneken en Johan in het oude Steentjeshuis (in de hoek van de Lange Dijk en de Oude Dinxperloseweg) en daarna in een houten woning nabij de Beltermans Molen.

Velds-N en Velds-N-a worden niet herbouwd, althans niet op dezelfde

---

plek. Bernard Tangelder laat in 1951 iets ten westen van de afbraak een nieuwe woning bouwen, te beschouwen als de voortzetting van Velds-N. Dit huis wordt in 1952 de woning van het echtpaar Tangelder Weijers. Bernardus Adrianus Tangelder (31-10-1907/20-5-1988, z.v. Theodorus Tangelder en Everdina Johanna Keijser) trouwt op 19-2-1952 met Johanna Theodora Grada Weijers (3-8-1925, d.v. Bernardus Weijers en Maria Grada Tichelovend, Vethuizen, gemeente Bergh). Hun kinderen zijn: André, Nardi, Tini, Thea en Vincent.

In de zomer van 1988 vertrekken de Tangelders naar Silvolde-dorp en volgt de familie C.H. van der Klauw hen op, op hun beurt circa 2000 weer opgevolgd door Benno en Dorien Leyting-Heuthorst.

Met de families Tangelder, Van der Klauw en Leyting keert na ruim een eeuw het R.K. element weer terug op Velds.

Velds-N-a

Was gelegen tussen de tegenwoordige adressen Lange Dijk 3 en Lange Dijk 5.

Dit is de woning die in 1881 ontstaat door de opdeling van Velds-N in: Velds-N en Velds-N-a.

In 1881 komen vanuit Westendorp

op Velds-N-a wonen: Gerrit Tuenter (9-10-1847/16-8-1914, z.v. Gerrit Jan Tuenter en Willemina ter Heurne) en Geertruid Luemes (25-5-1853/12-1-1885, d.v. Willem Luemes en Gerritjen Bussink) en zoon Gerrit Willem (8-11-1881); op Velds komt daar Gerrit Jan (9-4-1883) nog bij.

Geertruid Luemes overlijdt op 12-1-1885. Gerrit Tuenter hertrouwt op 9-7-1885 met Dora Johanna Kemink (24-9-1851/5-9-1946, d.v. Jan Hendrik Kemink en Grada Tuenter). Dan worden geboren: Hendrik (4-4-1886/1-6-1901), Gerhard (24-7-1887/25-12-1887), Grada Johanna (24-12-1888/13-1-1889), Lina (22-1-1891) en Johan (7-11-1892).

Op 1 juni 1901 slaat bij Tuenter op Velds het onweer met een felle bliksemschicht toe. Dit lijdt niet tot brand, maar wel tot een ander drama. Johan zit op vaders knie, Hendrik staat er bij. Gerrit ondervindt ernstig letsel, Hendrik wordt dodelijk getroffen, Johan komt met de schrik vrij!

In 1908 kopen Gerrit Tuenter en Dora Johanna Kemink de woning Velds-N-a en ongeveer twee ha grond van de familie Klomp-Groot Nibbelink. In de koopakte wordt apart melding gemaakt van de zich op het erf van Velds-Z bevindende

---

waterput. Er wordt uitdrukkelijk vastgesteld en -gelegd dat de bewoners van alledrie huizen Velds gezamenlijk het recht van het gebruik van de waterput hebben, met daaraan gekoppeld de plicht tot onderhoud.

Het tot drie woningen uitgegroeide Velds is echt wel uniek te noemen. Waar vind je in het Silvoldse buitengebied zo maar drie woningen op een kluitje bijelkaar? Velds heeft iets van de 'dröbbels' te Zieuwent en omgeving, waar soms wel vier-vijf-zes boerderijen bijelkaar staan. Velds, de Silvoldse dröbbell!

Op 21-1-1927 trouwt Johan Tuentter (7-11-1892/6-7-1983) met zijn buurmeisje Grada Johanna Jansen (31-7-1902/18-9-1996, d.v. Gerrit Johan Jansen en Lina Seesink).

Zij gaan bij (schoon)moeder Dora Johanna Tuentter-Kemink op Velds-N-a wonen. Hier worden dan geboren: Lieneke, Doortje, Gerrit, Gerda en Jan.

In 1932 laten Johan en Anna richting de Oude Dinxperloseweg een nieuwe woning bouwen, welke ze eind 1932 betrekken. We duiden het huis aan als: Velds-N-a-1; tegenwoordig adres: Lange Dijk 7. Daar worden dan geboren: Henk, Wim, Bert, Anneke en Willemien. Eind 1936 voegt oma Tuentter-

Kemink zich bij de familie op Lange Dijk 7.

Op 7-12-1936 verhuizen Jan Willem Bruil en Hermina Jacoba Konink van de ene kant van de woning naar de andere, dus van Velds-N naar Velds-N-a. Daar zet Bruil z'n schoenmakersvak nog enkele jaren voort. Toen ik een jaar of vijf was stuurde m'n moeder me nog een keer met een paar schoenen ter reparatie naar Bruil op Velds.

Jan Willem Bruil en Hermina Johanna Konink blijven ruim zes jaar op Velds-N-a wonen. Op 10-5-1943 verhuizen ze naar het N.H. Rusthuis, C 488, Doetinchemseweg, Varsseveld. Hermina Jacoba Konink overlijdt daar op 25-9-1945 en Jan Willem Bruil op 22-7-1946.

In 1943 komen Gerrit Tuentter (23-2-1909/6-7-1989, z.v. Gerrit Willem Tuentter en Geertruida Gerharda Wesselink) en Hentje Schut (2-10-1917/30-5-2011) in het huis wonen. De vader van Gerrit, Gerrit Willem van 8-11-1881, woonde hier in zijn jonge jaren ook al, zoals al eerder is vermeld.

Het gezin Tuentter-Schut heeft echter maar vijf jaar op Velds gewoond. Na 47 jaar slaat het onweer opnieuw toe op Velds... Op 10 mei 1948 's middags om vier uur zet het

---

hemelvuur het huis in lichterlaaie en komt er een abrupt eind aan de woning en de bewoning! De familie Tuenter-Schut vindt een nieuw huis in Silvolde-dorp.

De dubbele woning Velds-N en Velds-N-a gaan dus beiden verloren. De families Tangelder en Tuenter maken de restanten met de grond gelijk en gaan vooreerst ook niet tot herbouw over, althans niet op die plek.

Velds was een 'kast van un huus', echt een beeldbepalend pand, geen schoonheid, maar wel heel karakteristiek. Ik herinner me vooral de grote ramen van de woonkamers aan de voorzijde, gericht naar de Lange Dijk. 'k Beschouw de teloor-gang van Velds-N en Velds-N-a als een verlies voor de Lichtenbergse buurt!

In 1951 bouwen de Tangelders iets ten westen van de oude plek een nieuw huis en in 1967 volgen de Tuenters met de bouw van een nieuwe woning, richting de Oude Dinxperloseweg, adres: Lange Dijk 9. Met enige fantasie zouden we het als de voortzetting van Velds-N-a kunnen bestempelen.

Velds-Z

Adres Lange Dijk 3.

Zoals reeds vermeld werd dit huis omstreeks 1850 iets ten zuiden van Velds-N opgetrokken. De eerste bewoners zijn: Sandrina Groot Nibbelink-Jansen en zoon Gerrit Jan. Moeder Sandrina Jansen overlijdt op 25-4-1851, waarna Hendrika Johanna Klompenhouwer (11-10-1830) ruim tien jaar de huishouding van Gerrit Jan verzorgt.

Gerrit Jan Groot Nibbelink (14-3-1802) heeft er inmiddels z'n spannende tijd bij de Keurhorsterkerk opzitten en gaat 's zondags gewoon in Silvolde ter kerke. Op 3-11-1864 treedt hij in het huwelijk met Dina Johanna Vossers (29-7-1840/16-4-1907, d.v. Reind Vossers en Johanna Berendina Vink op de Kleine Nottel). De bruidegom is dan 62, de bruid 24. Op 11-10-1869 wordt dochter Johanna Groot Nibbelink geboren.

Als Dina Johanna Groot Nibbelink-Vossers zeven jaar op Velds-Z woont komt haar zuster Hendrika Vrieselaar-Vossers op Velds-N wonen; zie hierboven bij de beschrijving van Velds-N. De zusters Vossers wonen dan gedurende zes jaar op een steenworp van elkaar.

Op 11-3-1876 overlijdt Gerrit Jan Groot Nibbelink. Dina Johanna Vossers (29-7-1840/16-4-1907)

---

hertrouwt op 8-2-1877 met de organist en muzikleraar Engelbart Klomp (8-3-1843/24-11-1917, z.v. Jan Klomp en Lamberdina Lief tink, Voorst, gemeente Gendringen).

Vader Jan Klomp, is boer op de Bleuster in Voorst, maar ook al vanaf ongeveer 1830 organist in de N.H. kerk in Silvolde. Twee zonen van Jan Klomp en Lamberdina Lief tink worden predikant, een andere zoon wordt boer op de Bleuster en Engelbart (1843) wordt muzikleraar en volgt zijn vader in 1864 op als organist in Silvolde.

Maar er zijn meer contacten met Silvolde en Velds. Vader Jan Klomp haalde zijn bruid namelijk ook uit Silvolde. We hebben het dan over Lamberdina Lief tink, dochter van Hendrik Lief tink en Berendje Westerveld op Lief tink aan de Rabelinkstraat te Silvolde. En bovendien woonde een broer van Lamberdina, Harmanus Lief tink, van 1847 tot 1857 op Velds-N. Dus de familie Klomp uit Voorst had nogal wat banden met Silvolde en Velds en is dan ook stellig vele malen op de Lief tinkplaats en de Veldsstede op bezoek geweest.

Velds was dus voor Engelbart Klomp bekend terrein, maar als hij in 1877 in het huwelijk treedt met

Dina Johanna Vossers, de boerin van Velds-Z, dan gaat hij toch niet bij haar op de boerderij wonen. Engelbart Klomp is organist en muzikleraar, wat moet hij dan als boer op Velds? Het echtpaar Klomp-Vossers besluit een nieuwe start te maken in Silvolde-dorp, en wel in het huis dat al enkele jaren in het bezit van de familie Groot Nibbelink-Vossers is, de woning aan de zuidkant van de N.H. pastorie. Hier worden dan de kinderen Gerard Johannes Louis, Rudolf Johan en Johannes Engelbertus geboren.

De dochter uit het eerste huwelijk van Dina Johanna Vossers, Johanna Groot Nibbelink (11-10-1869), trouwt op 5-5-1898 met Hermanus Wensink (8-6-1866, z.v. Hendrikus Wensink en Hendrika Dales, Silvolde). Hermanus Wensink is achtereenvolgens onderwijzer aan de O.L. te Silvolde, Velp, Lintelo en Westendorp; te Westendorp als hoofdonderwijzer.

Op 16 april 1907 overlijdt Dina Johanna Vossers, echtgenote van Engelbart Klomp, eerder gehuwd geweest met Gerrit Jan Groot Nibbelink. De erfgenamen van Dina Johanna Vossers zijn: Engelbart Klomp en zijn zonen, alsmede Johanna Wensink-Groot Nibbelink, de dochter uit het eerste huwelijk

---

van Dina Johanna Vossers. Waarschijnlijk in verband met de boedelscheiding gaat de familie Klomp-Vossers-Groot Nibbelink in 1908 over tot de verkoop van de meeste bezittingen op Velds. Velds-N gaat naar de familie Konink, Velds-N-a naar de familie Tuenter, Velds-Z komt aan het echtpaar Wensink-Groot Nibbelink.

Weer terug naar 1877. Engelbart Klomp en Dina Johanna Vossers gaan in Silvolde wonen. Dit houdt in dat ze Velds-Z in de verhuur kunnen doen, maar om de een of andere reden blijft het huis enkele jaren onbewoond. In die tijd wonen Berend te Grotenhuis (24-9-1810) en Maria Vriezen (16-3-1823) in het daglonershuisje Boshuus van boer Kemperman van Groot Michelbrink te Sinderen, maar eind 1880 verhuizen ze naar het bouwplaatsje Velds-Z in de Lichtenberg. We kunnen slechts raden naar de reden van die verhuizing. Misschien was Berend te Grotenhuis wel liever huurder van de familie Klomp dan daghuurder van boer Kemperman, wie zal het zeggen? Op de plek van Boshuus spelen zich altijd de wonderlijkste tafereelen af, vooral op die zomeravonden als 't Buurtschap er weer eens een

openluchtspel opvoert!

Maria Vriezen overlijdt op Velds op 29-12-1880, Berend te Grotenhuis ruim een jaar nadien, op 24-1-1882. In 1882 worden als hoofdbewoners genoemd: Gerrit Meijerman (8-11-1857, z.v. Berendina Meijerman) en Grada Willemina te Grotenhuis (16-3-1853, d.v. bovengenoemden). Huw.: 18-11-1880, Wisch. Het echtpaar Meijerman-te Grotenhuis vertrekt in 1900 naar Oer, gemeente Gendringen.

Op 10-7-1900 arriveren: Derk Willem Hallerdijk (1869, z.v. Wessel Hallerdijk en Hendrika Veldhorst) en Grada Willemina Wossink (1879, d.v. Berend Hendrik Wossink en Aaltjen Heusinkveld). Huw.: 7-6-1900, Wisch. Na vier jaar verlaat de familie Hallerdijk Velds-Z al weer.

De nieuwe bewoners op 23-2-1905 zijn: Dorus Swienink (30-9-1877, z.v. Jan Derk Swienink en Wesselina Wisselink) en Grada Hendrika Hermina Colenbrander (13-2-1882, d.v. Theodorus Colenbrander en Willemina Kranen) Huw.: 23-2-1905, Wisch. Na zeven jaar, in 1912, verhuist de familie Swienink-Colenbrander naar hun nieuwe woning/boerderij tegenover de Pinne aan de Dinxperloseweg, Kroezenhoek-Silvolde.

In de Bosstraat (de Pannenkoekenbuurt) in Silvolde wonen de echtelieden Gerrit Johan Jansen (3-6-1877/23-4-1938, z.v. Everhard Jansen en Grada Kwak) en Lina Seesink (10-8-1878, d.v. Evert Seesink en Johanna Aleida Ruesink op Aevershuus, nabij de Marmelhorst, Breedenbroek) en hun kinderen: Grada Johanna (31-7-1902) en Everhard Johan (9-10-1904).

Gerrit Johan Jansen is van vele markten thuis, hij is metselaar, boer en huisslachter. Op 22-7-1911 kopen Gerrit Johan Jansen en Lina Seesink van Engelbart Klomp en Dina Johanna Vossers het bouwplaatsje Velds-Z met enkele hectaren grond en op 13-2-1912 vestigen zij er zich metterwoon. Lina Seesink overlijdt op 10-5-1912. Een oudere zuster van Lina, namelijk Johanna (11-9-1873) verzorgt dan een tijdlang de huishouding. In november 1913 hertrouwt Gerrit Johan Jansen, reden waarom Johanna Seesink (Tante Hanne) weer naar Aevershuus terugkeert.

Op 13-11-1913 trouwt Gerrit Johan Jansen (3-6-1877/23-4-1938, z.v. Everhard Jansen en Grada Johanna Kwak) met Geertruida Hendrica Beernink (5-2-1889/26-7-1982, d.v. Jannes Beernink en Johanna Engelina Rensink).

Dan worden geboren: Gerrit Everhard (21-3-1917), Everard (4-9-1919), Laurens Johan (15-12-1920, Johanna Grada (20-11-1923) en Derk Jan (3-4-1925). De kinderen uit het eerste huwelijk vliegen omstreeks 1925 uit.

Vader Gerrit Johan Jansen overlijdt op 23-4-1938, waarna Geertruida Hendrica Beernink de boerderij met behulp van de kinderen voortzet. Ze schaffen zich een paard aan, waarmee Gerrit het land bewerkt en een melkriet naar de boterfabriek rijdt. En als het hooi op de 'balken' moet dan ment hij het paard en de met hooi beladen wagen voorwaarts de deel op. Je zou zo zeggen dat het paard dan geen kant meer op kan, maar daar weet Gerrit wel raad op. Het paard wordt uitgespannen en van het tuig ontdaan en dan stappen man en paard zo door de woonkamer en de voordeur naar buiten...

De waterput is ook nog altijd intact. Als je warm bent geworden van het hooien of roggebinden dan is niets zo heerlijk dan een koele dronk uit de put! Je hengelt dan een emmer water naar boven, zet die op de putrand en slurpt dan een paar deciliter water boven van de emmer... Daarna mag het paard de rest oprinken...

In de winter van 1944-1945 verblijven heel wat mensen van het Gelders Eiland en omgeving als evacués te Silvolde. Bij Jansen op Velds zijn dat de bessenkweker Paul Castrop en zijn huishoudster Marie Banning. Na de oorlog hebben Derk Jansen en ik hen nog eens opgezocht in hun huisje te Doornenburg.

Laurens Jansen is niet oud geworden, hij wordt ziek en overlijdt op 24 mei 1945. Gerrit trouwt met een dochter van de familie De Koe bij de Halfweg en Evert met een meisje uit Dinxperlo. Derk moet na de oorlog drie jaar in militaire dienst en vervult z'n dienstplicht in Indië. Na zijn terugkeer woont hij enkele jaren thuis, waarna hij met zijn Alie trouwt en naar elders vertrekt. Moeder Geertruida Hendrica en dochter Grada (20-11-1923) blijven dan vervolgens vele jaren met hun beiden op Velds wonen. Enkele jaren zijn ook de heren Chris Dales uit Silvolde en Vriezen van Messink bij hen in de kost. En als de kleine André van de burens dan ook even aanschuift dan is het radio-trio uit die tijd 'Chris, Kras en Kruimeltje' compleet...

In 1970 trouwt Grada Jansen van Velds met Derk Jansen van 't Voorbroek en verhuist ze, met haar

moeder, naar 't Voorbroek.

Daarna komen Wim Jansen en Sannie van Rinsem (geen familie van eerstgenoemden) op Velds-Z wonen.

Ter afsluiting: In 1918 verkoopt Gerrit Johan Jansen zijn akker in 't Silvoldse Veld, groot 58 are, aan zijn zwager Hendrik Jan Seesink van Aevershuus. Laatstgenoemde koopt daar in 1924 nog een aangrenzend strookje, groot 27 are en 80 ca, van de heren Van Schuylenburch bij. Van Aevershuus zeggen ze: "Now is ons stuk in 't Silvoldse Veld krek zes schepperszaod groot." Van 't Veldsdiëksken komend rijdt men zo op de gecombineerde akker. De aanrijtijden vanuit Breedenbroek zijn zeer vele, maar dat weerhoudt hen er niet van de akker in 't Veld aan te houden. Men verbouwt er wisselend rogge, haver of gerst. Maar helaas dreigen de korenbloemen enz. het gewas altijd weer te overwoekeren. In de Bijbel staat weliswaar dat je het onkruid samen met het koren moet laten opgroeien, maar in onze streken trekken we het er liever tussenuit of gaan er met de spuit over.

Voor die van Aevershuus zijn de blauwbloemen in 't Silvoldse Veld niet zo'n probleem. Als ze in mei de

kop weer opsteken dan rent Tante Hanne (want ze is het fietsen niet machtig) naar Silvolde en plukt de korenbloemen allemaal tussen de rogge of haver vandaan. Het maakt haar niet uit of ze er twee of tien dagen over moet doen, 't land van Aevershuus moet en zal er blauwbloemenvrij bijliggen!

Om twaalf uur begeeft ze zich even op 't Veldsdiëksken om bij de familie Jansen wat warms te eten, waarna ze de arbeid op de akker weer gauw voortzet.

Misschien heeft die vrouw met gekromde rug daar in dat grote veld inderhaast ook wel eens een korenhalm mee uit de grond getrokken, maar de Almachtige zal haar evenwel met ontferming gadeslagen hebben en haar die kleine misgrepen vast niet aangerekend hebben...

Met dank aan: Peter Bresser, Gerard Bruil, Arie Leeuwenstein, Ria Roerig-Kaatman, familie Seesink, Rob Smits, André Tangelder, Bert Tuenter, Theo Willemsen en Frans Winkels.

Detail kaart Lichtenberg, 1715/16.
Onder: Boerderij Velds, van links-onder naar boven: 't Veldsdiëksken, boven: de percelen in 't Veld.

Zorgen voor de oude dag (1750-1850) (deel II)

Frans Winkels, Tiel

In het vorige Bulletin (Najaar 2011) schreven wij over de wijze waarop ouders in genoemde tijd hun „oude dag” met hun erfgenamen regel- den. Vaak met een onderhands contract, maar ook werden regel- matig de contracten vastgelegd via het gerecht of door tussenkomst van een notaris.

In deel I drukten wij de aktes van huizen binnen de bebouwde kom af en in deel II waren wij van plan om een aanzienlijk aantal akten uit het buitengebied op te nemen. Echter bij nader inzien kwamen we tot de conclusie dat in de aktes veelal dezelfde condities werden opgesomd en het voor mensen die niet direct betrokken zijn bij ge- noemde families het weinig interes- sant is om alle akten door te plu- zen.

Daarom hebben wij besloten om nog een tweetal aktes integraal op te nemen en van de andere alleen de familie en het huidige adres aan te geven. Mochten deze families toch liever over de gehele tekst be- schikken dan even contact opne- men met onze secretaris de heer A.Tangelder.

Bouwplaats ‘de Selle’ 1761 (B 446; nu: Kapelweg 1A)

Met bevillinge (toestemming) van de Lantbeeren (het gerecht) is in den name des Allerhoogsten, een vast wettig en on- verbreekelijke oversettinge (cessie) gema- akt en geslooten, tussen wessel bongers bouwman (pachter) op de Selle, ter eenere en zijn zoon, Berent bongers op volgende konditsij ... geeft voornoemde bouwman, over voor eeuwig ende erfelijk den geheelen inboedel, bedden en beesten, waagen en ploeg, alle levende have, zaaad en zaaadgewas, mest en mest regt, hout en houtgewas, koelhoopen (houtschool), met een woordt al wat naam mag hebben, niets uijtgesondert zo en als zig teegens woordigh den boedel bevint ...

Die condities zijn:

- de zoon moet f 425 aan de vader betalen,
- de zoon keert uit aan zijn zuster, wanneer die trouwt: *een bedde met een peulwe en twe kussens met twe paar lakens en twe paar kustieken en een nieuwe kaste;*
- zijn broers, Derk en Jan, zal de zoon ieder een nieuwe kist geven;
- *en de kinder bij siek of krankbeijt een vrijen ingang en verblijf tot weder herstel- linge;*
- vader betaalt alle schulden met

---

uitzonderling van de voor dit jaar komende schulden als pacht, meidenloon, e.d.;

- de zoon belooft *alle jaar agt guld: an sien vader tebaksgeldt en vrij kostgeld en behoort te onderhouden in kost en drank zo als zijn keuken vermag en in linnen en wollen (kleding) na behooren en twe schapen tot zijn voordeel en na doode hem een eerlijke begrafenis aan-doen;*

- *so 't onvermoedlijk kwam te gebeuren dat zijn zoon berent bongers, quam te sterven en zig met de nalatene niet konde verliequideeren (harmonieën) so behout de vader voor zijn leeven lang de kaamer agter de schorsteen en alle jaardrij molder Rogge en twe molder boekeweite, een jeseren koe, vrijen brant (hout, turf), vijftigh pont beestenvleijs (rundvlees), en vijftigh pont verken vleis, en een tonne Bier, een Schepelsaat Lant in den hof stande an keur (keuze) van de vader en te misten en bouwen na genoeg van de vader, twe stoelen, keetelpot en panne, schotel en telders of wat hij van huijsgerak mogte nodig hebben. Actum op 't goet Selle onder Silvoldt den 29 Septbr. 1761*

Wessel Bongers kan niet schrijven,
Berent wel. (GA 0209 362)

Bouwplaats 'De Nagelaer/de Reinder(s/t)' 1842 (C 162; nu: 'Roes' Kroezendijk 1)

Op 16 oktober 1840 overlijdt Steven Martens. Hij laat behalve zijn echtgenote, Willemina Nagel(l), twee meerderjarige zonen na: Gerrit Jan en Hendrik Jan. Willemina, inmiddels op jaren en zich niet langer in staat achtend het bedrijf te leiden, gaat op 2 september 1842 met goedvinden van haar beide zonen een contract van cessie en alimentatie aan met haar, bij haar wonende oudste zoon, Gerrit Jan Martens.

Daarbij wordt het volgende bepaald:

Eerstens Verpligt zich de contractant Gerrit Jan Martens om genoemde zijne moeder gedurende haar leven in het thans door hen bewoonde huis bij zich te laten inwonen en haar zoo wel in gezonde als in zieke dagen, in behoorlijke en volledige kost, drank en kleeding overeenkomstig haren stand en gewoonte te zullen verplegen, en ook in geval van ziekte de noodige hulp en geneesmiddelen te zullen laten toedienen, en haar daarenboven door zich en de zijnen gelijk een welgeaard zoon betaamd, met achting en vriendelijkheid te zullen doen voorkomen en behandelen. Voortst haar jaarlijks een zakgeld van twaalf gulden te doen genieten; en eindelijk bij haar sterfgeval voor hare begrafnes op eene gepaste wijze zorg te dragen, bene-

---

vens honderd zielmissen ter harer gedachtenis in de Kerk van Sillevold te laten lezen en bekostigen.

En voor het geval zij onverhoopt niet mogten kunnen harmoniceeren, of dat gemelden haren zoon de contractant Gerrit Jan Martens mogt komen te overlijden, zal de moeder, zodra dit zij zal goedvinden, het regt hebben om ter harer keuze afzonderlijk te gaan wonen waar zij dit verkiezen zal; in welk geval de contractant, Gerrit Jan Martens, zijne erven of regt verkrijgende, gerekend van het ogenblijk van haar vertrek zullen verplicht zijn aan gemelde zijne moeder uit te betalen eene jaarlijksche som van honderd en vijftig guldens, ten einde zij daarvoor in staat zal zijn, de kosten van haar onderhoud te kunnen bestrijden;

Ten tweeden. Twee jaar na het overlijden van de moeder zal Gerrit Jan aan zijn broer Hendrik Jan Martens, die ook op de boerderij woont en werkt, f. 2200, zonder rente uitkeren, zijnde de erfrechten van beide ouders. Voor schulden van de gemeenschap is hij gevrijwaard.

Ten derden. Om wijders aan gemelden zijnen broeder gedurende het leven zijner moeder zoo lang hij ongehuwd is, hem niet alleen den vrijen toegang tot het ouderlijk huis te geven maar hem zelfs als huisgenoot daarin op te nemen en hem het noodig onderhoud en kost, drank en kleeding onentgeldelijk (zonder betaling)

te verschaffen, en daarenboven zoo lang hij leeft en ongehuwd blijft hem ten allen tijde ingeval van ziekte of ongemak daarin op te nemen en hem als dan na behoren te verplegen en verzorgen; zonder dat echter de kosten van geneesheer en medecijnen daaronder zullen begrepen zijn als welke ten eigen laste van Henrik Jan Martens zullen komen.

Gerrit Jan ontvangt:

- alle roerende goederen, m.u.v. moeders bed en linnen, met een geschatte waarde van f. 500, de bouwplaats 'Reinders' bestaande uit de percelen: C 49 (bos), C 137 (bouwland), C 138 (bos), C 140 (bos), C 145 (bos), C 146 (bouwland), C 147 (weiland), C 148 (weiland), C 149 (uitweg), C 150 (weiland), C 151 (bouwland), C 160 (weiland), C 162 (huis en erf), C 163 (tuin), C 328 (hooiland) en de helft van een perceel hooiland met Bernadus Bongers in gemeenschap, in de Sillevoldsche Slagen (C 293). Deze onroerende goederen hebben een waarde van f. 3750,- en een onzuivere huurwaarde van f. 187,50. De comparanten kunnen schrijven. (GA 0168 1428 akteno.90).

De overige akten:

Boerderijtje De Scheper /de Keizer, B 681 nu Kapelweg 10. Op 19 juli 1758 draagt weduwnaar *Lucas Rabelink* zijn bezittingen over aan zijn stiefdochter. Dersken Nellissen.

Bouwplaats het Nagelslag/het Slag/Venneman, C 383, nu Oude Dinxperloseweg 80. Op 8 dec. 1773 draagt *Harmanus Kroese* zijn gereede en ongereede goederen over naar *Frerik Venneman*.

Bouwplaats de Kleine Kroese, C 173, nu Kroezendijk 2. Op 23 december 1797 zet *Hendrik Messink* (met toestemming van de Vrouwe van Wisch) zijn bezittingen over op *Derk Meijnen*.

Bouwplaats Liefing, B 432, nu Rabelinkstraat 2. Op 26 maart 1814 zetten *Hendrina Lief-tink* en haar kinderen aan hun zoon/broer *Hendrik Lief-tink* de gehele inboedel van het huis op het goed Lief-tink over.

t Goedje De Beumer, B 356, nu Eg-ginkstraat 6. Op 24 september 1821 cedeert *Willemi-na Geurink*, weduwe van *Johannes ter Horst* aan haar zoon *Garrit ter Horst* al hare gereede en ongereede goederen.

Bouwplaatsje Nennenstede/de Kleine Pothof, B 188, nu Munster-manstraat 10. Op 27 maart 1824 dra-gen *Hendrina Kemperman*, weduwe van *Bernardus Veltkamp* en haar kinderen aan hun dochter/zuster *Elisabeth Velt-kamp* de Pothof over.

Bouwplaats Enting Steedjen/de Ramaker, C 82, nu Oude Dinxper-loseweg 63. Op 23 september 1828 cederen *Steven Kolenbrander* en *Berentjen Vriesen* aan de bij hen inwonende *Harmen Kolenbrander* al hun roerende en onroerende bezit-tingen

Bouwplaats Grote Hartsheuvel, B 47, nu Rabelinkstraat 6. Op 12 juli 1831 cedeert *Dersken Dor-ninck*, weduwe van *Johannes ter Beest*, aan haar schoonzoon, *Gerrit Hof's*, haar meubilaire goederen.

Bouwplaats Gosselink, B 239, nu Egginkstraat 12. Op 10 juli 1846 sluit *Margaretha Teunis-sen* een kostcontact met haar inwonende dochter *Johanna Hendrica Leyen* en haar echtgenoot *Gerhardus Lubbers*.

**Daghuurdersgoedje Tuenterslag/
de Pinne, C 315, nu Dinxperlose-
weg 16 en 16a.**

Op 11 mei 1849 maken de Silvoldse
kuiper *Willem Massop*, zoon van *Ber-
nardus Massop* en *Wesselina te Kaat*, en
Everdina Baak, dochter van *Jacobus
Baak* en *Johanna Rabeling*, hun huwe-
lijksvoorwaarden. Bij die gelegenheid
dragen de ouders van de bruid hun
eigendommen, slechts bestaande uit
roerende goederen, over.

**Daghuurdersplaatsje Timmermans-
stede/aan de Sluiter, B 471, nu Ra-
belinkstraat 4.**

Op 6 juni 1849 sluiten landbouwer
Everhardus Helmes en *Hendrica Wellink*
hun huwelijkscontract. Bij die gelegen-
heid dragen de ouders van de bruid,
klompenmaker *Berend Wellink* en *Wille-
mina Bukking* hun roerende en onroe-
rende goederen over.

**Gosselink, Sillevoldse Buurt,
circa 1960**

Tot sierraad aan den autaar

Een schenking uit 1842 van Wilhelmina Roes (1806-1867) aan de St.Mauritius-parochie te Silvolde
Harry Kolks, Hernen

In Silvolde leefde van 1806 tot 1867 Wilhelmina Roes. Zij werd op de boerderij Rabelink geboren. Haar vader was Engelbert Roes te Voorts op Groot Immink geboren en getogen. Deze huwde met Berendje Rabelink, de erfdochter van de enorm grote boerderij Rabelink; er staan nu zelfs drie boerderijen op deze gronden.

Toen Engelbert Roes introuwde op de Rabelink-plaats, was deze nog pachtgoed van kasteel Schuilenburg, Gelders domein-goed dus. In de Franse tijd werd het domeinbezit tot delging van de staatsschulden van de hand gedaan en Engelbert kocht de boerderij. De acte van overdracht na de publieke veiling werd 11 maart 1807 opgemaakt (1). Op dit aanstaande eigendom was Wilhelmina geboren. Zij werd in Silvolde gedoopt op 13 september 1806. Haar peetouders waren Willem Leijen, de stiefvader van Engelbert Roes en Johanna Leijen, de halfzuster van vader Engelbert. Wilhelmina is haar leven lang ongehuwd gebleven evenals haar zuster

Johanna. Beiden staan soms te boek als linnennaaisters. In puur handwerk hebben ze steek voor steek de pellen, de rollen linnen-goed, verwerkt in boven- en onderkleren en in bedde- en tijkgoed. Zij heeft volgens het Bevolkingsregister van Wisch ook tijdelijk gewoond bij haar zuster Christien Roes, die gehuwd was met Lucas Pierik, een neef van Willem Pierik (2). Dit echtpaar had boerderij in Silvolde, maar dreef ook een logement en café. Het huis stond op de plek van het afgebrande en intussen afgebroken hotel-restaurant Harbers midden in Silvolde tegenover de katholieke kerk.

In latere jaren woonde zij weer op Rabelink bij haar broer Derk Hendrik, de enige zoon van Engelbert Roes en Berendje Rabelink, die de boerderij erfde. Zij zal daar wat geholpen hebben en als linnennaai-ster ook een eigen inkomsten gehad hebben. In het bevolkingsregister staat zij uitdrukkelijk als 'zuster' van het gezinshoofd en niet als meid te boek (3).

Oud Rabelink, Silvoldse Buurt

Haar zuster Johanna woonde ook op Rabelink in bij haar broer. Deze Johanna overleed op 23 september 1853 (4) en zij had bij het testament haar zuster Wilhelmina tot enige erfgenaam benoemd (5).

Wilhelmina heeft in een ontroerende en eigenhandig geschreven brief (6) de St. Mauritius-parochie in Silvold een schenking van f 400,- gedaan *"tot aankoop van een ornament voor de Roomsche kerk te Silvolde het zij een Remonstrans het zij leviete kleederen of iets anders tot sierraad aan den autaar, maar niet tot aflossing der schuld"*. De voorwaarde voor haar schenking was, dat *"de kerkmeesters eegter moeten*

zorgen dat jaarlijks voor mij een jaargeteijde wort gehouden".

De bedrag- zo bepaalde de schenker ook- moet *"betaald worden van die duisend guldens welke mij door mijne geliefde ouders zijn toegekend en mij wettig toekoomen"*.

Zij heeft in een post-scriptum van 13 april 1842 de schuldbekentenis herhaald en aangevuld met de bepaling, dat haar voorraad (ongebruikt) linnengoed ook aan de kerk moest worden vermaakt: *"mijn pellen op de autaaaren te gebruiken"*. Uit de rollen linnengoed konden de altaardwalen worden gemaakt.

Nog bij leven van haar moeder, die

---

op 8 november 1843 op de leeftijd van 80 jaar stierf, is er dus een schenking van f 1000,- aan de kinderen gedaan. Daarop wijst de tekst van haar brief (mijne geliefde ouders), maar ook de datum van het postscriptum; immers de toevoeging moet nadien verricht zijn.

De schenking van Wilhelmina Roes is niet voorzien van welke notariële bevestiging ook. Het is een zuiver privé-donatie geweest en de tekst wijst er dan ook op, dat ze voor het overhandigen van het geld aan de kerk in goed vertrouwen op haar broer rekent. Waarbij ze niet nalaat met hel en verdoemenis te dreigen voor het geval hij haar laatste wil niet zou nakomen....”*зoo gij dit (dwx dit geld HK) terughoudt zult uw zelve de vloek Gods op den hals haalen*”.

Had ze geen al te hoge dunk van haar broer Derk Willem, die later ook kerkmeester van de St. Mauritius was? Of stond de pastoor van Silvolde haar bij in het formuleren van de donatie?

De schenking is bij de kerk terecht gekomen. Immers het stuk is gevonden in het kerk-archief. Maar vervolgens begint het wat nevelig te worden.

Geen monstrans

Uit het legaat van Wilhelmina is in elk geval geen monstrans (vroeger

sprak men wel van een Remonstrans) voor de uitstalling van het Allerheiligste gekocht. De Silvoldse Kerkrekeningen bieden, voorzover deze bewaard zijn, überhaupt geen aanknopingspunten voor wat er met het legaat gedaan is.

Er zijn enkele inventarissen van het kerkmeubilair bewaard, welke dateren uit de jaren voor haar dood. Daarin staat een monstrans als kerkbezit vermeld. Maar de beschrijvingen, welke dateren uit de tijd na haar dood op 19 juli 1867 vermelden ook slechts één monstrans in bewoordingen, die identiek zijn met die van de oude inventarissen. De aankoop van een tweede monstrans of sieraad voor het altaar valt niet te ontdekken.

De nalatenschappen van zowel Johanna als Wilhelmina Roes bieden ook reden tot enige zorg. Uit beide aangiftes voor de successiebelasting blijkt, dat de 1000 gulden, welke beide ongehuwde dochters van hun ouders gekregen hebben, in de boerderij zijn blijven zitten en in een schuldvordering op of in een obligatie ten laste van hun broer Derk Hendrik Roes zijn omgezet. De aangifte van de nalatenschap van Wilhelmina Roes maakt melding van een obligatie, die zij nog bezat bij haar dood en ten las-

---

te kwam van Derk Hendrik groot f 1000 gedateerd op 1 juni 1844.

Dat betrof dus geld van de schenking, die nog bij leven van haar moeder aan Wilhelmina was gedaan, want haar vader Engelbert Roes overleed 89 jaar oud pas op 28 augustus 1846. Uit zijn nalatenschap kan deze obligatie derhalve niet stammen.

De schuldvordering werd geheel in de nalatenschap opgenomen zonder dat eerst f 400 van dat bedrag voor de kerk gereserveerd werd. De erfenis van Wilhelmina, netto groot f 1665,78 werd vervolgens verdeeld onder de kinderen van haar beide zusters. Dat waren de kinderen van Christina Pierik-Roes en onder de kinderen van Wesselina (Wesseltje) Heebink-Roes, die op Idink was ingetrouwd. Haar broer Derk Hendrik Roes, op Rabelink gebleven, was de derde staak; hij kreeg f 451,38 netto na aftrek van de successie-belasting. Uit dat bedrag kan hij de kerk de verschuldigde 400 gulden hebben gegeven. Hij diende dan nog f 600 aan de andere erfgenamen gegeven te hebben om de obligatie van f 1000 in te lossen.

Intrigerend is een noot bij de aangifte voor de successie na de dood in 1853 van Joanna Roes; immers

Wilhelmina was haar enige erfgename. Er behoeft van Joanna's erfenis geen successie-belasting betaald te worden, want deze was geen 300 gulden groot. Haar spulletjes werden op f 294,80 geschat en daarvan moesten de doodschulden en de begrafenis-kosten ad f 67,45 nog afgetrokken worden.

Bij de aangifte staat in de marge echter een opmerking van het Terborgse belastingkantoor: "*Oproepen en vragen waar de f 600,- en f 1000,- gebleven zijn die de overledene van Derk Hendrik Roes te vorderen had blijkens contract dd 25-11-1837, bij wien zij volgens dat contract levenslang de vrije kost had*".

Het antwoord op die vraag is niet bij de stukken te vinden en bij de dood van Wilhelmina, de enige erfgename van Joanna, zijn die sommen ook niet in de erfmassa aangetroffen.

Wellicht trekt de nevel wat op door een (getypt) stuk van december 1942 door de toenmalige pastoor Ahsmann van Silvolde en diens kerkmeester getekend. Daarin wordt een opsomming verstrekt van een serie legaten, die de katholieke kerk van Silvolde in het verleden ontvangen heeft en welke gebruikt zijn om kerk- en schoolschulden af te lossen en het kerkge-

---

bouw te restaureren.

De 'geestelijke' welke uit die fundaties (legaten) voorsproten, werden nagekomen en zullen ook in de toekomst nagekomen worden omdat voor het bedrag dat aan aflossingen en restauratie van kerk en school gebruikt werd een schuldbekentenis ter dekking werd afgegeven. Daarin is het gezegelde stuk duidelijk.

Versmald

Alleen blijkt ook, dat de ooit aangegane verplichting versmald werden tot het lezen van H. Missen en Jaargetijden voor de overledenen gedurende de in de legaten overeengekomen tijdperken (in perpetuum= voor eeuwig betekent meestal voor 99 jaar).

De lijst aldus gebruikte fundaties omvatte in 1942 de niet onaanzienlijke som van bijna 25.000 gulden. Opvallend daarbij zijn de vele fundaties uit de familie Roes en hun aanverwante geslachten (Pierik, Lubbers); de aandacht gaat echter speciaal uit naar de tweede fundatie op de lijst, groot f 400 en van Ha en Joha Roes afkomstig.

Bij raadpleging van de Burgelijke Stand van Wisch is er geen Ha (dat wil zeggen Hendrika) Roes te vinden, die in aanmerking komt voor het geven van een kerklegaat. Deze Ha moet bovendien een zuster zijn

van Joha Roes; een Hendrika en Johanna Roes als gezusters zijn er helemaal niet te vinden onder de parochie Silvolde.

Geslopen

Denkelijk is er een type- of overschrijf-fout in deze lijst geslopen: er moet dan staan Wa en Joha Roes. De beide zusters waren voor de opstellers van de lijst intussen al zolang dood, dat de herinnering gesleten was.

Indien deze gedachtengang juist is, dan heeft Derk Hendrik Roes wel de 400 gulden naar de kerk gebracht, maar zijn beide overleden zusters onder één legaat geborgen. Derk Hendrik op zijn smalst. Uit de onheilspellende woorden, die zijn zuster Wilhelmina in haar schenkingsoorkonde gebruikte, mag dan afgeleid worden dat zij haar pappenheimer toch wel kende.

Intentie

De Silvoldse kerk heeft zich intussen ook niet aan de intentie van de geefster gehouden. Het kerkbestuur kreeg van Wilhelmina vele mogelijkheden aangereikt om het geld een goede kerkelijke bestemming te geven.

Alleen voor aflossing van schulden mocht het geld juist niet aangewend worden

---

Noten:

1. ARA, RAHW nr 357. Minuten van voluntaire en contentieuze actes.

2. Zie voor Willem Pierik, die gehuwd was met Elisabeth Roes uit de linie Roes van 't Kleine Slop het artikel op pg 285-306 van dit tijdschrift

3. AGW, BR Silvolde 1860-1870 pg 256 verso en pg 257.

4. AGW. In het parochie-archief van de St. Mauritius dat sedert enige tijd in het gemeente-archief van Wisch te Varsseveld bewaard wordt, doch nog niet nader geordend is, bevinden zich ook een serie boekjes betreffende aflezingen in de katholieke kerk. In boek 4B (1852-1860) staat genoteerd bij de afkondiging op de 19-de zondag na Pinksteren: " *Maandag- dinsdag dienst voor Joanna Roes. Woensdag 9 uur zingende nitvaart- aanbevoelen*".

5. ARA, Memories van Successie, Kantoor Terborg, Boek 54 pg 276.

Haar nalatenschap bestond duidelijk uit spulletjes, die een eigen kamer op Rabelink vulden. Waarbij opvalt, dat zij voor die tijd gerekend erg goed in de kledij stak:

Een klerkast f 35,-;

eenige tafellakens f 6,25;

eenige kussenslopen f 3,-;

eenig vlassendoek f 24,-;

eenig werkendoek f 12,50;

eenige werkenlakens f 13,50;

eenige hemden f 18,50;

eenige halsdoeken en rommelarij f 29,75;

eenige katoenen en wollen rokken f 30,20;

eenige jakken en borstrokken f 7,25;

eenige boezelaars f 3,-;

een lakensche mantel f 10,25;

een schoudermantel f 1,-;

eenige kousen en rommelarij f 1,50;

twee paar schoenen f 1,75;

eenige boeken f 3,50;

eenige ringen f 6,25;

eenige mutsen f 9,50;

eenige vlas en garen f 4,20;

een bed met penluw f 60,-;

eene parapluie f 3,-;

een spinnewiel f 1,50.

Contante gelden f 5,50".

6. AGW. RK Kerk-archief Silvolde. Het stuk is aanwezig in het dossier "Legaten Silvolde 1805-1910".

Uit: Roes Album, blz. 442-446.

N.B. Bij het afdrukken van deze bijdrage is geen rekening gehouden met allerlei wijzigingen die er inmiddels in het archiefwezen hebben plaats gevonden.

Activiteitenkalender 2011-2012

Open Monumentendag 2011

10 September. Start te Terborg.

Soosavond

Woensdag 19 oktober, 20.00 uur, bij 't Centrum. Gerard Bruil te Varsseveld verzorgt deze avond met een powerpoint-presentatie betreffende familie- en streekhistorie.

Openbare avond

Woensdag 23 november, 20.00 uur bij 't Molentje. Frits Laarman te Bredevoort verzorgt deze avond een presentatie over de opgraving in 1978 bij Lubbers aan de Ulftseweg.

Soosavond

Woensdag 14 december, 20.00 uur. Filmavond; interview met Hans ten Have.

Soosavond

11 Januari 2012, 20.00 uur bij 't Centrum. Filmavond; interview met Jan Huls.

Jaarvergadering met een lezing.

8 Februari, aanvang 19.30 uur, zaal Kolks. Om 20.30 uur begint de lezing door Harry Masop over de geologie en waterhuishouding van Silvolde en omgeving.

Soosavond

14 maart
Filmavond; interview met pastor Morsink.
Aanvang 20.00 uur. 't Centrum.

Zomeractiviteit, woensdag 13 Juni.

Wandeling rondom het Huis Wisch te Terborg. Om 19.00 uur verzamelen bij de de ingang van de lange laan, Paasbergzijde. Daarna gezellig samenzijn in het Schuttersgebouw te Silvolde.

Algemene Ledenvergadering woensdag 13 Juni, 21.00 uur in het Schuttersgebouw van Willem Tell, Kerkenstraat 17, Silvolde.

Agenda: Bestuursverkiezing.

Heemkundige vereniging

Old Sillevold

Opgericht 18 februari 1997

Bestuursamenstelling:

Voorzitter:

Bernard Dorrestijn

Vice-voorzitter:

Theo Koolenbrander

Secretaris:

André Tangelder
Prins Willem Alexanderstr. 5
7064 GH Silvolde
tel. 0315-32 75 90
Email:
info@oldsillevold.nl

Penningmeester:

Anja Arendsens
Ulftseweg 30
7064 BD Silvolde
tel. 0315-32 55 50
Email:
info@oldsillevold.nl

Bestuursleden:

Leo Helmink
Ton van der Kemp
Els Kraan
Annie Raben

Lidmaatschap:

Vanaf € 13,50 per jaar.

Bankrekening: 9798.45.432
C.V.B. bank Silvolde
t.n.v. penningmeester
Old Sillevold

www.oldsillevold.nl

**Rabobank
Graafschap Zuid**

**Maurits Heebink
Tuinbeheer**

**Notariskantoor
Muijers**

**Paul Klomberg
Assurantiën**

Winkelhorst Ledermode

Rijnlandhaven Makelaardij

Hecosys Computers

Bouwbedrijf Lankveld

De heemkundige vereniging dankt de op deze pagina genoemde bedrijven en organisaties voor hun financiële ondersteuning.

Bulletin heemkundige vereniging *Old Sillevold*

Losse nummers € 3,50 per stuk

www.oldsillevold.nl

